

TILLSAMMANS MOT FRAMTIDENS SAMHÄLLE

NONSTOP

#1
2020

**"Att vi tillsammans
med Northvolt
testar batterilager
är ett steg mot ett
hållbart samhälle"**

Helena Ohlssén, strategichef Mälarenergi Elnät

**25%
Rabatt**

på Kolarbyn Eco lodge.
Fler erbjudanden på
s. 18

Inte så Corkat

UF-företaget Cork tillverkar
grytunderlägg av återvunna
vinkorkar

**Nu kan företag köpa
solel från lokala solels-
producenter**

Fika med fisken!

Besök våra faunapassager

Hållbar fjärrvärme varje dag

VI BRYR OSS
OM DIG!

Innehåll

Häng på
och pyssla med
Mälle! s 35

Nummer 1. 2020

Tack för den här tiden!

Det här är det sista numret av Nonstop. I fortsättningen kommer vi istället att skicka ett digitalt nyhetsbrev, så gå in på Mitt Mälarenergi och lägg in din mejladress. Vi finns så klart även kvar i våra andra kanaler som webb, Facebook med mera. Vi ses!

Tillsammans mot framtidens samhälle

Vi på Mälarenergi utvecklar och bryr oss om det samhälle vi lever i - varje dag, året om. Det har vi gjort i mer än 150 år och det kommer vi att fortsätta göra. Med hållbara produkter och tjänster bidrar vi till att minska klimatpåverkan.

I vår kundtidning Nonstop vill vi inspirera, informera och sprida kunskap. Nonstop är klassad som samhällsinformation och skickas därför ut som gruppårsändelse till alla hushåll i vår region.

6 Från olja till fjärrvärme
Servicehuset Dynabacken byter till trygg fjärrvärme.

10 Utvecklande med UF
Ungdomar startar hållbart företag med fokus på korkar.

14 Tre utflyktstips
Titta på fiskar och fika vid en faunapassage.

17 Lokal sole!
På Energitorget kan du köpa närproducerad sole!

18 Kunderbjudanden
Schyssta erbjudanden till dig.

20 Sortera rätt
Studenter studerar restavfall och hur vi kan bli bättre på att sortera.

24 Framtidens batterier
Northvolt och Mälarenergi i nytt samarbete.

26 Vårkryss
En klurig stund med vinstchans.

30 Barnsäkra internet
Vi tipsar om hur du kan barnsäkra nätet.

34 Koll på kostnader
Logga in på Mitt Mälarenergi för att se dina kostnader.

Säkra leveranser i en ovanlig vardag

Tyvärr påverkar det oroliga läget med smittspridningen av coronaviruset och covid-19 oss alla. Vi på Mälarenergi har precis som andra bolag vidtagit åtgärder för att hantera risker i samband med det. Vi vet att du kanske behöver oss lite mer än vanligt just nu. Alla våra drifanläggningar är igång och vi strävar efter att leverera vatten, el, fjärrvärme och fiber till dig som kund – i alla lägen. Produktion, leverans och driftsäkerhet har högsta prioritet!

I VÅRT DAGLIGA arbete övar vi kontinuerligt på olika krisscenario. Vi är därför väl rustade och har nu också höjt beredskapen kring alla våra samhällskritiska verksamheter. Vårt kundcenter finns som alltid tillgängliga för att besvara dina frågor, men på grund av smittrisen vill vi inte att du kommer och besöker oss. Ta istället kontakt via telefon eller våra digitala kanaler.

I SITUATIONER SOM den här är det extra viktigt att vi stöttar och hjälper varandra lokalt. Vi måste först och främst se till att risk-

grupperna, äldre och sjuka, inte smittas och får vård vid behov. Men tänk också på att även du som är frisk behöver ta hand om dig. Du kan till exempel passa på att träna eller ta en promenad ute i naturen. Och om du behöver lite hjärngymnastik kanske korsordet lite längre fram i tidningen kan komma väl till hands? För de minsta finns det lite pyssel både här i tidningen och på vår hemsida.

JUST NU TAR coronakrisen mycket av allas fokus, men vi på Mälarenergi stannar inte upp. Vi har jobbat med att säkra den här regionen i 150 år, och när vi tagit oss igenom det här vill vi fortsätta vår hållbara resa framåt tillsammans med dig.

Ta hand om varandra!

Niklas Gunnar
Koncernchef/vd Mälarenergi

Ansvarig utgivare: Ove Fredriksson **Redaktion:** Ann-Sofie Pfeiffer, Lisa Dyrberg **Grafisk form:** Susanne Streltzer, Linda Buss
Repro och omslagsbild: Lasse Fredriksson **Tryckeri:** Stibo Complete Tidningen trycks av ett miljöcertifierat tryckeri på miljömärkt papper från hållbara skogsbruk. **Kundcenter:** post@malarenergi.se, 021-39 50 50, Gasverksgatan 7, Västerås.
Felanmälan: 021-18 19 00, Postadress: Box 14, 721 03 Västerås, www.malarenergi.se

Vi finns också på blogg.malarenergi.se

Du kan även läsa Nonstop på malarenergi.se.

Obs! Kom ihåg att återvinna tidningen när du har läst klart.

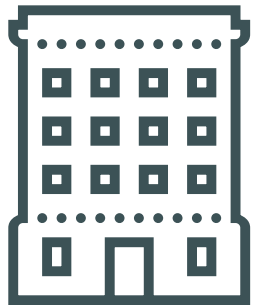

-754 300

Totalt bidrog Mälarenergi till att 754 300 ton koldioxid inte släpptes ut under 2019. Se Mälarenergis Klimatboksut.

Ska du flytta? Anmäl i god tid!

Kom ihåg att anmäla din flytt till oss minst 1 månad innan det är dags. Flyttanmälan gör du enkelt på malarenergi.se.

Leveranser utan avbrott är vår högsta prioritet

Coronaviruset påverkar oss alla. Mälarenergis fokus är att fortsätta leverera vatten, el, fjärrvärme och fiber precis som vanligt. Produktion, leverans och driftsäkerhet har alltid högsta prioritet för oss.

Vi har säkerställt vår produktion för att kunna fortsätta leverera våra samhällsviktiga tjänster. Tyvärr måste vi ändå ibland utföra planerade avbrott, men vi försöker anpassa dessa så de inte ska påverka dig som kund mer än nödvändigt.

Vill du komma i kontakt med oss? Ring, mejla eller chatta i våra digitala

kanaler. Eller utvärdera dina kundärenden på malarenergi.se. På vår webb kan du även se aktuell driftinformation och i våra digitala kanaler informerar vi löpande.

För närvarande håller vi våra anläggningar stängda för besök för att minska smittspridningen. Vi bevakar kontinuerligt omvärldsläget gällande Covid -19.

Vi följer noggrant myndigheternas rekommendationer och anpassar våra verksamheter efter den aktuella riskbilden. Läs mer om hur vi arbetar vidare på malarenergi.se.

För mer information om coronaviruset hänvisar vi till myndigheternas och sjukvårdens respektive webbplatser.

Fjärrvärme – ett hållbart val för Dynabacken

Att leva hållbart är viktigare än någonsin. Att inte slösa med jordens resurser är ett gemensamt ansvar för alla, såväl privatpersoner som företag. Surahammars kommun tar hållbarhet på största allvar och väljer som ett led i sitt hållbarhetsarbete att gå från oljeuppvärmning till fjärrvärme på servicehuset Dynabacken i Virsbo.

Text: Ulrika Säfström Sunnerfeldt Foto: Lasse Fredriksson

JAN HELGHE ÄR fastighetschef i Surahammars och är mycket glad över beslutet, som han ser som viktigt för Virsbos boende.

– Jag ser att fjärrvärmen ger oss en infrastruktur som är hållbar i längden. Valet av fjärrvärme för uppvärmning av Dynabacken ger oss en bekymmerslös leverans av värme, där vi löper mycket mindre risk för störningar i uppvärmningen än tidigare. Tryggheten och leveranskvaliteten är oerhört viktig, inte minst när det rör sig om ett servicehus. Samtidigt innebär satsningen att vi får en minskad miljöpåverkan, vilket så klart känns väldigt bra, förklarar Jan Helghe.

OMKRING 2 000 INVÅNARE bor i Virsbo. Dynabacken är ortens enda servicehus. Idag finns här 19 vårdplatser.

Under 2020 byggs äldreboendet ut för att i mars 2021 ha 27 platser. I samband med detta görs även servicehusets samlingslokal större.

Investeringen i fjärrvärme kommer att innebära en stor förbättring i värmeleveransen, men den möjliggör också att fler hushåll i Virsbo kan ansluta sig till fjärr-

Mälarenergis Stefan Nilsson skakar hand med Surahammars kommuns fastighetschef Jan Helghe. Båda är nöjda med att fler fastigheter nu kommer värmas med hållbar fjärrvärme.

värmenätet. Fjärrvärmen tas från Mälarenergis lokala fjärrvärmeanläggning som eldas med pellets, som är en restprodukt från skogs- och sågverksindustrin.

– För oss var det självklart att dimensionera fjärrvärmeinvesteringen så att vi också möjliggör för fler i Virsbo att ansluta sig till fjärrvärme, säger Jan Helghe.

– I september kommer allt vara klart. Det innebär att till vintern kommer de boende på Dynabacken att ha en trygg,

driftsäker och miljövänlig värmeleverans, säger Stefan Nilsson, affärsutvecklare på Mälarenergi som arbetat med frågan under det senaste året.

JAN HELGHE ÄR väldigt nöjd med samarbetet med Mälarenergi och investeringen i fjärrvärme som han tycker är viktig för Virsbos framtid.

– Tillsammans med Mälarenergi har vi kunnat lösa de värmebekymmer vi har haft i Dynabacken. Vi har ett samförstånd gällande hela Virsbos framtid och det känns riktigt bra, avslutar Jan Helghe.

DYNABACKEN ÄR också en mötesplats för de äldre i Virsbo. Här anordnas regelbundet underhållning via väntjänsten och härifrån utgår också hemtjänsten.

– För Mälarenergi är det viktigt att finnas nära kunderna och kunna bidra till samhällsbyggande och hållbar infrastruktur. Genom den här satsningen kan vi erbjuda leveranssäker fjärrvärme till fler i Virsbo och det känns riktigt roligt, säger Inge Eklund, avdelningschef på Mälarenergi Värme.

”Genom den här satsningen kan vi erbjuda leveranssäker fjärrvärme till fler i Virsbo och det känns riktigt roligt.”

Vi använder el till det mesta som tar oss genom dagen, från eltandborsten på morgonen till att koka tevattnen på kvällen. Här listar vi vad dina elkostnader består av.

Text: Lisa Dyrberg Foto: TT Nyhetsbyrå

ELHANDELSKOSTNADEN

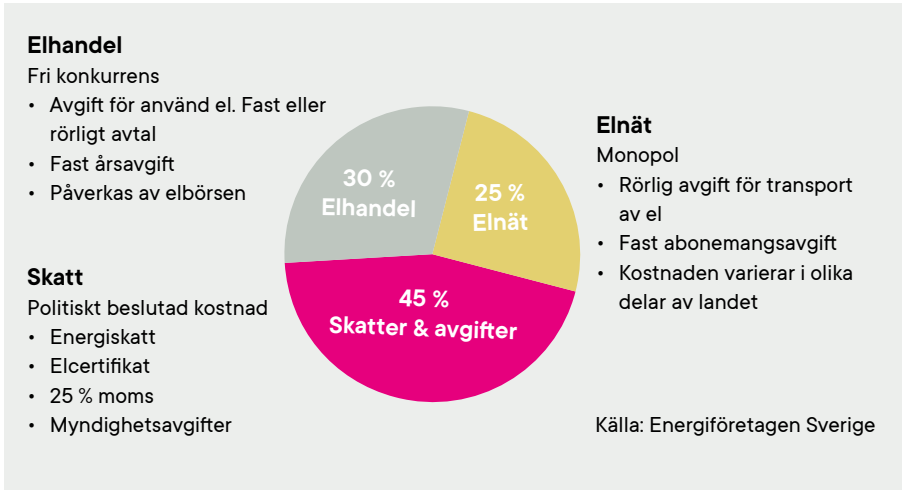
Elhandelskostnaden varierar beroende på vilket elavtal du har valt och vilka ursprungsgarantier elhandelsbolaget har köpt in för din räkning. Ursprungsgarantin visar från vilken energikälla elen kommer. Elen köps in av elhandelsföretag på den nordiska elbörsen. Elbörsen påverkas av utbud och efterfrågan, vädret och andra omvärldsfaktorer.

ELNÄTSKOSTNADEN

På varje ort har ett elnätsföretag ensamrätt att transportera el. I uppdraget ingår även att förnya, underhålla och drifva elnätet. Elnätsavgiften består av en fast del, abonnemangsavgiften, som baseras på hur stor huvudsäkring du har. Den rörliga delen, överföringsavgiften, är kostnaden för transport av el och betalas per kilowattimme (kWh). Energimarknadsinspektionen (Ei) är tillsynsmyndighet och kontrollerar att elnätskostnaderna är skäliga.

SKATTER OCH AVGIFTER

Kostnader som regleras av regeringen.

Elhandel

- Fri konkurrens
- Avgift för använd el. Fast eller rörligt avtal
- Fast årsavgift
- Påverkas av elbörsen

Skatt

- Politiskt beslutad kostnad
- Energiskatt
- Elcertifikat
- 25 % moms
- Myndighetsavgifter

Elnät

- Monopol
- Rörlig avgift för transport av el
- Fast abonnemangsavgift
- Kostnaden varierar i olika delar av landet

Energiskatt

Energiskatten är 35,3 öre/kWh och har höjts kontinuerligt sedan avregleringen av elmarknaden 1996, då den var 9,7 öre/kWh.

Elcertifikat

Enligt ett statligt beslut betalar du som kund även för elcertifikat. Elcertifikatens

syfte är att stimulera utbyggnad av el från förnybara energikällor som sol, vind, viss vattenkraft och biobränslen.

Moms och myndighetsavgifter

Slutligen tillkommer 25 % moms samt myndighetsavgifter som t ex elsäkerhets- och nätövervakningsavgift.

Stora biltvättarhelgen

Varje år tvättas ungefär 20 miljoner bilar direkt på gatan. Det innebär att olja, giftiga tungmetaller som kadmium och bly samt asfaltsrester rinner rakt ut i våra vattendrag, sjöar och hav. Dessa ämnen är skadliga för miljön, och dessutom svåra för naturen att bryta ner.

Gör en miljöinsats – tvätta rätt!

- Välj en miljövänlig biltvätt, en automatvätt eller en gör-det-självtvätt. Dessa anläggningar har en godkänd reningsanläggning som separerar olja och giftiga tungmetaller från vattnet innan det når Mälaren.
- Om du inte har tillgång till en biltvätt, så är det minst dåliga alternativet att tvätta bilen på en gräsplan. Skadliga ämnen fastnar då i det övre jordlagetsom binder eller bryter ner föroreningarna.
- Använd alltid miljömärkta produkter när du tvättar bilden.

Tvätta bilen i biltvätt

TA MED DENNA KUPONG TILL DEN BILTVÄTT DU VÄLJER DEN 25-26 APRIL 2020.

Olika erbjudanden gäller på olika företag.

Ta med kupongen vid betalning för rabatt

Endast ett erbjudande per kupong. Gäller 25-26 april på biltvättarna i listan här till höger.

50% Rabatt

MälarEnergi

Här kan du tvätta din bil till rabatterat pris:

Västerås
BILIA STRÖMLEDNINGSGATAN
Strömledningsgatan 11, 50 % på ordinariepris 249,- OBS! Köp din tvättbiljett i butiken i Volvo/Renault-huset. Om du har Biliakort dras rabatten på fakturan.

CARWASH CENTER
Björnövägen 2, 50 % rabatt på poletter till Gör Det Självplatserna. 50% rabatt Supertvätten eller Lyxtvätten.

CIRCLE K HAMMARBYRAMPEN
Hammarbyrampen 1, 50 % rabatt på vårt bästa biltvättsprogram.

CIRCLE K KLOCKARTORPET
Knektgatan 2, 50 % rabatt på vårt bästa biltvättsprogram.

CIRCLE K NORDANBY
Bergslagsvägen 2, 50 % rabatt på vårt bästa biltvättsprogram.

CIRCLE K IRSTAMACKEN
Irsta, 50 % rabatt på vårt bästa biltvättsprogram.

PREEM STOCKHOLMSVÄGEN
Stockholmsvägen 128, 50 % rabatt på Premium programmet.

Köping
OKQ8 KÖPING
Hultgrensgatan 8, 50 % rabatt i Gör-det-själv-hall. 50 % rabatt på tvättprogrammen X-shine och Super X-shine.

Kolsva
OKQ8 KOLSVÄ
Bergslagsvägen 96, 50 % rabatt i Gör-det-själv-hall.

Hallstahammar
CIRCLE K HALLSTAHAMMAR
Eriksbergsvägen 4, 50 % rabatt på vårt bästa biltvättsprogram.

Arboga
STATOIL ARBOGA
Bensingatan 1, 50 % rabatt på vårt bästa biltvättsprogram.

Se respektive företags hemsida för aktuella öppettider.

UF står för Ung Företagsamhet

UF-företagande är en utbildning som har funnits sedan 1980 där gymnasieelever under ett år får driva egna företag, med riktiga varor och tjänster och med riktiga pengar. Samtliga UF-företag har en ansvarig UF-lärare som har utbildats av Ung Företagsamhet.

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation som finns över hela Sverige och har 24 regionala föreningar. De har 100 medarbetare med bred kompetens inom entreprenörskap som stödjer både elever och lärare.

Ett lärorikt år med UF

Varje dag slänger restauranger stora mängder vinkorkar. Vinkorkar som inte går att återvinna. Det var inspirationen till UF-företaget Corks hållbara affärsidé där vinkorkar samlas in och blir till snygga grytunderlägg. Men hur är det egentligen att driva ett UF-företag?

Text: Lisa Dyrberg Foto: Lasse Fredriksson

Jimmy Strid,
UF-lärare på Carl-
forsskas Ekonomi-
och Handelsskola

Vad ger UF-året till ungdomarna?
"UF ger ungdomarna möjlighet att uppleva något helt annat än den vanliga skolan. De utmanas verkligen att göra saker som de kanske aldrig har gjort förut. Många växer som både människor och entreprenörer. Det största felet som både skolor och lärare gör är att vi underskattar vad ungdomar egentligen kan om de verkligen får möjligheten."

Glenn Braun
sponsringsansvarig
på Mälarenergi

Varför är Mälarenergi guldpartner i UF Västmanland?
Mälarenergi är ett företag som verkligen bryr sig och för oss är det viktigt att människorna i vårt samhälle får en chans att utvecklas. Att vi nu engagerar oss i Ung Företagsamhet är för att vi vill att ungdomar ska få en bättre förståelse av hur det är att vara företagare. Det har ungdomarna, vi på Mälarenergi och samhället i stort nytta av i framtiden.

Du har varit rådgivare till Cork. Hur har det fungerat?
Att vara mentor i Cork UF har varit så givande på alla sätt och vis! De här ungdomarna har verkligen varit ett föredöme inom företagande. De har varit kreativa, slitit hårt och aldrig gett upp!

Engla Nevelid Stenström, Hedda Engström, Linnea Sandelin, Elliot Persson och Axel Sandberg går alla på Carlforsskas Ekonomi- och Handelsskola med inriktning ekonomi. Nu under årskurs två driver de ett UF-företag tillsammans. Deras affärsidé är att återvinna vinkorkar från lokala restauranger i Västerås för att sedan tillverka egendesignade och miljövänliga grytunderlägg till köks- och inredningsintresserade.

INTRESSET FÖR ATT starta UF-företag väcktes direkt när deras UF-lärare, Jimmy Strid, berättade vad det innebar att driva UF-företag under ett år. Men hur går det då till när man ska starta ett UF-företag? Det första Engla, Hedda, Linnea, Elliot och Axel gjorde var att bestämma vem som skulle göra vad.

– Det var inte helt självklart, men när vi hade pratat ihop oss om våra olika egenskaper landade vi i vem som passade i vilken roll, berättar Axel som blev utsedd till säljansvarig.

NÄSTA STEG VAR att komma på vad de skulle producera och sälja.

– Att komma på affärsidén var det svåraste. Men eftersom vi alla känner ett miljöansvar, var vi överens om att vår produkt skulle vara hållbar. Vi hade inget startkapital, så helst skulle det inte kosta något heller, säger Elliot som är ekonomi-ansvarig.

I SÖKANDET EFTER en hållbar affärsidé letade de efter något som inte gick att återvinna. Något, som istället för att slängas kunde bli något annat. Linnea och Hedda såg en bild på en anslagstavla av vinkorkar och efter konstaterandet att vinkorkar faktiskt inte går att återvinna, var materialvalet klart. Men hur skulle de få tag på korkar och vad skulle de producera av korkarna?

– Vi funderade på vilka som hade tillgång till många vinkorkar, och kom på att restauranger måste slänga mängder av korkar dagligen, berättar Engla Corks VD. – Vi ville komma på något nytt att göra av korkarna och kom fram till att det borde fungera att producera och sälja grytunderlägg av vinkorkar, fortsätter Hedda produktutvecklare på Cork.

SAGT OCH GJORT, de började ringa runt till olika lokala restauranger. Alla var

På den regionala UF-mässan i Västerås sålde Cork en stor del av sina grytunderlägg.

”Att komma på affärsidén var det svåraste. Men eftersom vi alla känner ett miljöansvar, var vi överens om att vår produkt skulle vara hållbar.”

väldigt positiva till deras affärsidé och idag har de ett upparbetat samarbete med Limone, Vinoteket, Di Spagna och Madame Josephine.

– Ungefär en gång varannan vecka har vi samlat upp korkar hos de olika restaurangerna. Vi vill verkligen passa på att tacka alla de företag som hjälpt oss på olika sätt under vårt UF-år. Vår upplevelse är att när man ringer och säger att man driver ett UF-företag, så vill alla gärna hjälpa till om de kan, säger Linnea marknadsföringsansvarig på Cork.

Hur går då själva produktionen av grytunderläggen till?

Cork har, med lite stöd från Linneas pappa, tagit fram egentillverkade formar där de bland annat med hjälp av tving-

ar limmar ihop vinkorkarna till stabila underlägg i snygga mönster. Oftast träffas de hemma hos Linnea där de sitter tillsammans och producerar nya underlägg. I början var det ganska intensivt, då sågs de varje söndag för att få ihop ett litet lager inför kommande försäljning.

– Vi säljer och marknadsför våra grytunderlägg vid planerade säljtillfällen som till exempel när vi blev inbjudna till Frukostklubben. Det var roligt, men sjukt nervöst. Vi fick stå där inför en massa andra företagare och pitcha vårt företag. Då sålde vi slut på alla underlägg vi hade med oss. Men det tillfälle när vi sålde mest var ändå på den regionala UF-mässan i mars. Ett litet antal har vi också sålt via vårt Instagramkonto, men mest till folk som vi känner, säger Axel.

I BÖRJAN AV UF-ÅRET skrev Cork i sin affärsplan att deras mål var att kunna avsluta sitt UF-år med en känsla av stolthet och erfarenhet. De ville också bli bättre på samarbete och företagande. Och det är mål som de alla är överens om att de redan har uppnått.

– UF-året har varit mycket upp och ner, men i det stora hela har det varit jätte-kul. Det roligaste har varit att vi har fått ta eget ansvar. Och att vi har fått jobba tillsammans, säger Linnea.

– Man har ju blivit mer framåt och vågar ta kontakt med folk. Men att driva UF-företag var mycket svårare än jag trodde från början, säger Engla.

– Det har varit lärorikt och vi har alla utvecklats som personer, fyller Elliot och Hedda i.

– Jag tycker att det har varit kul att få prova något nytt och inte bara sitta i skolbänken hela dagarna, avslutar Axel.

EFTER UF-ÅRET HAR Engla, Hedda, Linnea, Elliot och Axel bara sista året på gymnasiet kvar och på frågan vad de vill göra i framtiden, så svarar alla egen företagare eller entreprenör. Så det verkar onekligen som om UF-året har påverkat Corkgänget ordentligt.

Fika med fisken!

Gillar du fiskar och vill göra en kortare utflykt i sommar? Packa fikakorgen och ta en tur till någon av de tre faunapassagerna vi byggde under förra året. Där finns stora möjligheter att se fina fiska simma förbi. Alla faunapassagera ligger naturskönt och är lättillgängliga.

Text: Jenny Molin Foto: iStock, Johan Lind, Lasse Fredriksson

De flesta fiskarter behöver vandra för att hitta föda eller för att nå lämpliga leksträcker. I Mälaren finns ett 30-tal fiskarter som söker sig upp i vattendrag och biflöden, bland annat asp, öring och ål. En annan art som också gynnas av faunapassager är flodpärlmusslan. På sidan 32 kan du läsa mer om den.

Faunapassagerna och områdena kring

dem fungerar som fiskarnas barnkammare och därför är det inte tillåtet att fiska där. Faunapassagerna gynnar tillväxten och den biologiska mångfalden i vattendragen nu när fiskarna kan passera förbi för att leka. De är byggda i samarbete med kommunerna de ligger i och EU-projektet LIFE IP Rich Waters.

Rällsälvs

I hjärtat av Bergslagen hittar man den

natursköna faunapassagen vid Rällsälvs kraftstation. Den invigdes så sent som i maj 2019. Med sin 375 meter långa naturliga bäckfåra är den en av de längsta faunapassagerna i Sverige. På en liten ö i faunapassagen har man anlagt en grusad gångväg samt en grillplats med grill och picknickbord.

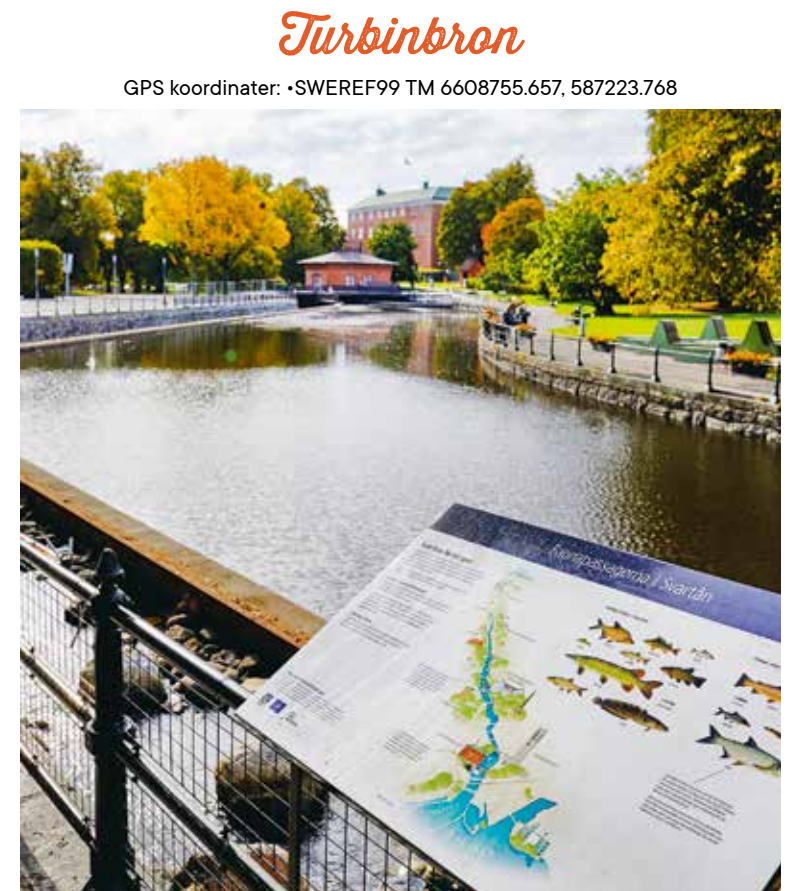
Önskar man se sig om lite mer i omgivningen kan man med fördel bege sig till den närliggande byn Löa. Där finns bland

GPS koordinater: SWEREF99 TM 6630652.445, 502673.931

GPS koordinater: SWEREF99 TM 6592984.174, 555608.56

GPS koordinater: •SWEREF99 TM 6608755.657, 587223.768

annat ett Å-Kafé, Perssons Magasin med konsthantverk och loppis. För den som är riktigt hungrig finns Vårdshuset Älgen eller Bångbro Herrgård där du både kan äta god mat och sova över.

Östtuna

Strax utanför Köping, i riktning mot Valskog, hittar man Östtunas faunapassage. Här finns en fast installerad grill och ett picknickbord för besökare. Framemot sommaren kommer det även att finnas intressant information om de fornlämnningar som hittats där.

Turbinbron

Vattenkraftstationen Turbinhuset byggdes 1891 och ligger mitt i centrala Västerås, inramad av både stadshuset och slottet. Att bygga en faunapassage i en så känslig kulturmiljö är en utmaning, men nu går det bra att se fiskarna vandra

uppför ån. I stadsparken bredvid ån finns både lekpark och bänkar för en paus i solen, gräsmatta för picknick och en restaurang.

Innan du lämnar området, tänk på att alltid släcka eventuell glöd och städa undan efter dig. Lämna platsen så som du själv skulle vilja hitta den.

Vad är LIFE IP Rich Waters?

Ett EU-finansierat projekt med mål att förbättra vårt vatten, där fria vandringsvägar för fisk är ett viktigt tema. Det är Sveriges största projekt för bättre vatten, där 35 myndigheter, kommuner, företag, forskare och vattenvårdsförbund samarbetar.

Läs mer om våra faunapassager på blogg.malarenergi.se/tag/faunapassage

4 snabba till en mälarenergiare

Magnus Simonsen
underhållsingenjör
som arbetar med
vattenkraft

Vad gör du på Mälarenergi?

Jag ansvarar för Mälarenergis renoveringar och förnyelseprojekt inom vattenkraft. Det innebär att jag är med från start och tar fram tekniskt underlag, är stöd vid upphandlingen och driver projekten.

Vad är roligast med ditt jobb?

Att få arbeta med förnybara energikällor tillsammans med otroligt kompetenta kollegor. Vi är bara ett fåtal personer som sköter Mälarenergis 41 vattenkraftstationer med allt vad det innebär, så arbetsuppgifterna är väldigt varierande.

Vilka utmaningar finns det?

Mälarenergis vattenkraftverk är så kallade strömningskraftverk där vattnet bara strömmar igenom. Det betyder att vi inte har några vattenmagasin och att produktionen styrs av flödena i våra åar. 2019 var ett utmanande år för oss på grund av en torr sommar med låga vattennivåer och en höst/vinter med väldigt höga vattennivåer. Dessutom är många av våra kraftstationer äldre och behöver förnyas. Med de klimatförändringar vi har, så ser vi ett ännu större behov av tillgänglighet på våra vattenkraftstationer.

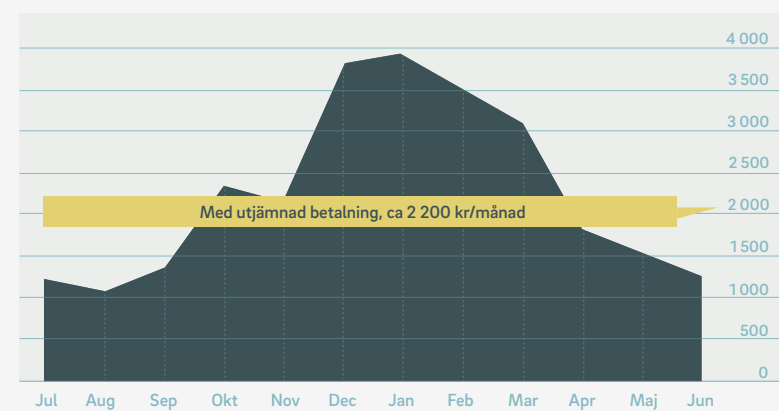
Vad ser du fram emot i sommar?

Jag hoppas vädret blir bra så vi får mycket utetid med barnbarnen. Bada, sola, äta glass, kunna göra utflykter, men också ha en stilla stund med en bra bok i skuggan.

Vill du bli Magnus kollega?

Kolla in aktuella jobb på malarenergi.se/jobb

Energikostnad per månad

Ovan ser du ett exempel där en villakund med utjämnad betalning får en faktura på 2 200 kr i månaden, istället för att betala 4 000 kr i januari och 1 000 kr i juli.

Utgjämning betalning samma summa varje månad

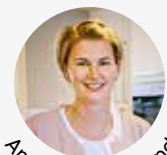
Vill du undvika betalningstoppar för el, fjärrvärme och vatten? Då är Utjämnad betalning en bra tjänst.

Du får nämligen betala samma summa varje månad. Annakarin Österlund som har vår tjänst Utjämnad betalning säger så här: ”Det känns både smidigt och tryggt att betala samma summa varje månad hela året.”

UTJÄMNAD BETALNING FUNGERAR så att vi tittar på vilken förbrukning du har haft föregående år. Sedan räknar vi ut ett snittpris som du får betala per månad. När ett år har gått gör vi en avräkning och ser om du har förbrukat mer eller mindre, och räknar ut ett nytt snittpris för kommande år. Utjämnad betalning passar dig som vill fördela dina kostnader jämt över hela året – vare sig du har hög eller låg förbrukning.

Läs mer på: malarenergi.se/utjamnad-betalning

”Det känns både smidigt och tryggt att betala samma summa varje månad hela året.”

Annakarin Österlund

Närproducerad solel på Energitorget

Nu är det möjligt för företag att köpa solel från lokala företag med egen solelproduktion. Perfekt för företag som inte har möjlighet att ha egna solpaneler, men ändå vill ha närproducerad förnybar el. Perfekt för dig som bryr dig om miljön och framtiden!

Text: Johanna Enbäck Bild: Pixabay

På Energitorget presenterar vi alla företag som säljer solel. Där kan du läsa om producenterna och reservera solel.

– Vi märker att efterfrågan på olika miljöprodukter är stor och därför känns det jättekul att vi äntligen kan lansera den här produkten, säger Fredrik Steen på Mälarenergi Elhandel.

Mälarenergi sköter all administration kring reservationerna. Som kund behöver

du ha ett elavtal hos Mälarenergi och du behöver reservera el för ett år framåt.

Så här går det till:

1. Solen skiner på producentens solpaneler som producerar el. Den el som producenten inte använder själv säljs vidare till Mälarenergi.

2. En företagskund går in på adressen malarenergi.se/energitorget och väljer den producent som hen vill köpa el av och skickar in en reservation.

3. Mälarenergi får in reservationen och sköter all administration, så att rätt solel säljs till rätt företagskund.

Tack för att du är vår kund!

Erbjudanden till dig

Vi på Mälarenergi samarbetar med en rad olika företag och organisationer i vår region. Du som kund, är extra viktig för oss och därför har vi tagit fram lite extra schyssta erbjudanden till dig.

25% Rabatt

Kolarbyn Eco Lodge

TYSTNAD & VILDMARK STRAX UTANFÖR SKINNSKATTEBERG

Koppla bort vardagen och unna dig en annorlunda upplevelse mitt i Bergslagens vackra natur. Gå uppfriskande skogspromenader, njut av mat ute i det fria, basta, ta ett månskensdopp och somna sedan i en kolarkoja på fårskinnskinnsfällar framför en sprakande eldstad.

Erbjudandet gäller ankomst måndag till torsdag under perioden 2020-04-24 t o m 2020-06-21. Erbjudandet gäller ej paketbokningar. Begränsat antal platser. Först till kvarn.

LOGGA IN på Mitt Mälarenergi på malarenergi.se för rabattkod och länk till bokningssidan.

Foto: Mikaela Larm

Upplev Sverige i miniatyr med familjen

NU ÄR NORRLAND, STOCKHOLM OCH VÄSTMANLAND FÄRDIGBYGGT - BYGGET AV ÖREBRO, KARLSTAD OCH NORRKÖPING PÅGÅR.

**Rabatt
på entrén**

Perfekt dagsutflykt!

Rabatterade priser på entrén till **MINIATURE KINGDOM I KUNGSÖR**. Vuxna betalar endast 50 kronor/person, fri entré för barn och ungdom 5-15 år i sällskap av betalande vuxen.

Ta med kupongen vid betalning för rabatt.

Erbjudandet gäller under perioden 24 april t o m 24 maj 2020. Max två vuxna per kupong. Ord.pris vuxen 125 kr, pensionär 100 kr, barn 60 kr.

Se valfri VSK-match till halva priset

VAR MED OCH HEJA FRAM VÅRT HEMMALAG VSK

**Ja, jag vill se på
VSK-match!**

Ta med en kompis på **VALFRI VSK-MATCH** på Iver arena i Västerås.

Klipp ut kupongen och ta med till kassan.

Erbjudandet gäller under hela säsongen 2020. Ord.pris 160 kr.

**Gå 2
betala
för 1**

Närodlat hemma

PLANTERA, ODLA, PLOCKA & NJUT PÅ HEMMAPLAN

**Köp 10
betala
för 5**

Jag vill plantera!

Köp 10 fröer och betala för 5 hos **PLANTAGEN**. Odlad dina egna kryddor, grönsaker och blommor – i ditt fönster, på din balkong eller i din trädgård.

Ta med kupongen vid betalning för rabatt.

Erbjudandet gäller alla fröer och under perioden 24 april t o m 8 maj 2020 på Plantagen i Västerås.

Skippa förpackningar

HANDLA FÖRPACKNINGSFRI PÅ SKAFFERIET VÄSTERÅS

Handla hållbart!

SKAFFERIET I SALUHALLEN SLAKTERIET två hållbara erbjudanden att välja mellan:

- 20 % rabatt på alla lösviktsprodukter eller
- 1 återanvändningsbar glasburk/flaska på köpet

Ta med kupongen vid betalning för rabatt.

Endast ett erbjudande per kupong. Gäller 24 april t o m 8 maj 2020 på Skafferiet Västerås i Saluhallen Slakteriet.

**20%
Rabatt**

Lätt att göra rätt!

Vad kan vi göra för att fler ska sortera rätt? Det ska studenterna Isabella Viman och Fredrika Olsson ta reda på i ett examensarbete i samarbete med Hallstahem, Vafabmiljö och Mälarenergi.

Text: Ann-Sofie Pfeiffer Foto: Ann-Sofie Pfeiffer

Isabella och Fredrika läser sista året på Environmental economics and management på Sveriges lantbruksuniversitet, respektive civilingenjörsprogrammet i miljö- och vattenteknik på Uppsala Universitet. Tillsammans gör de sitt examensarbete om hur man genom att coacha och informera kan öka återvinningen av hushållssopor. I projektet studerar de soporna som slängs i kärlet för restavfall i fyra av Hallstahems miljöbodas.

– Målet är att mindre avfall ska slängas i restavfall och då kollar vi främst på plast och matavfall. Både plast och mat är avfall som skulle kunna återvinnas eller användas som biogas om det slängs i rätt kärl och det skulle ge stora miljövinster. I grund och botten handlar det om att se avfallet som en resurs, säger Fredrika.

Fredrika Olsson

DET ÄR FÖRSTA gången ett sådant här samarbetsprojekt sker, där ett kommunalförbund för avfallstjänster, ett energibolag som

Marianne Allmyr

energiåtervinner avfall och ett bostadsbolag är delaktiga. – Det här är ett jättespännande och viktigt projekt. Vi önskar att alla ska förstå att restavfallens sammansättning påverkar klimatavtrycket. Vi vill också att konsumenterna

ska börja ställa krav på producenterna så att förpackningarna tillverkas av material som är lätta att återvinna, säger Marianne Allmyr Energistrateg på Mälarenergi.

I FEBRUARI GJORDE Isabella och Fredrika tillsammans med representanter från alla bolag en nulägesanalys. De gick igenom vilka material hyresgästerna hade slängt i kärlet för restavfall och vilka av dessa material som egentligen hade kunnat gå till återvinning.

Studenterna intervjuade också flera av hyresgästerna för att få veta hur de tänker när de slänger sina sopor.

– Vi hittade mycket avfall som hade kunnat återvinnas, främst mat och förpackningar. Många av hyresgästerna visste vilka material som skulle slängas i vilket kärl, men på grund av tidsbrist, förpackningar som var kladdiga eller av blandat material, gjorde de ändå inte rätt, säger Isabella.

Isabella Viman

PLANEN VAR ATT studenterna genom att informera och förenkla i två av miljöbodarna skulle försöka få hyresgästerna att sortera soporna rätt. De andra två miljöbodarna skulle fungera som referens.

PÅ GRUND AV DE rådande omständigheterna med att många är sjuka eller arbetar hemma kommer arbetet att förändras något. Hur resultatet blir får vi veta längre fram i vår.

Fakta VafabMiljö

– Vi vet att i en soppåse restavfall från hushållen är 2/3 felsorterat. 1/3 är matavfall som borde gått i bruna påsen för återvinning till biogas och 1/3 är förpackningar som borde ha lämnats till producenterna för att kunna återvinnas till nya produkter. Det här hoppas vi nu kunna ändra på, säger Johanna Olsson Avfallsstrateg på Vafabmiljö. Vi behöver alla tänka på att använda jordens resurser med förnuft.

Foto: Per Groth

Johanna Olsson

Leila Khodavandgary
Energirådgivare
Mälarenergi

Energirådgivaren tipsar

Sommaren är bara någon månad bort. Här kommer lite tips på hur du kan hålla det svalt inomhus i sommar:

STÅNG AV VÄRMEN

Kontrollera att värmen är avstängd på element, golvvärme och handdukstork. Det kanske låter som en självklarhet, men det kan vara lätt att missa.

STÅNG AV APPARATER OCH SLÄCK LAMPOR

Stäng av elapparater som till exempel TV, lampor och datorer när de inte används. Spillvärmen från apparaterna bidrar till att huset värms upp.

MARKISER, PERSIENNER ELLER GARDINER

Dra ner markiser och persienner, eller dra för gardiner när solen skiner in och värmer. Det gör så att värmen håller sig ute och inomhustemperaturen blir svalare.

ÖPPNA FÖNSTER OCH DÖRRAR NÄR DET ÄR SVALT

Öppna dörrar och fönster när det är svalare ute än inne, till exempel på kvällen. Med öppna dörrar och fönster ökar luftflödet i huset, vilket ger en svalkande känsla, speciellt när det är lite sommarbris ute.

VENTILATIONEN KAN PÅVERKA

Ventilationen kan också påverka värmen i huset. Om du har ett ventilationssystem med värmeåtervinning, så kallad FTX, så stäng av denna funktion på sommaren.

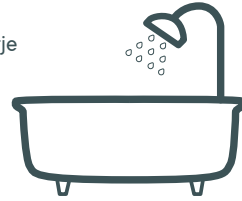
LUFTKONDITIONERING

Du kan även skaffa luftkonditionering, men tänk då på att energianvändningen och din elkostnad kommer att öka.

Till sist, kom ihåg att dricka mycket vatten i värmen, och att sänka kroppstemperaturen med ett dopp lite då och då.

39 minuter
är den genomsnittliga avbrottstiden i Mälarenergis elnät. Riksgenomsnittet 2018 var 97 minuter.

40 miljoner
liter färskt kranvatten produceras varje dag på Mälarenergis vattenverk. Det motsvarar ungefär 6 000 badkar i timmen.

Stopp i avloppet?

Att få stopp i avloppet är inte roligt, så det bästa är att se till att det inte händer.

Så här undviker du stopp i avloppet:

- Torka ur fett ur stekpannan med ett hushållspapper innan den diskas. Hushållspappret slänger du sedan i kompostpåsen. Även flytande fett kan orsaka stopp.
- Fritylolja och liknande häller du ner i en PET-flaska och lämnar in på ditt Återbruk.
- Spola inte ner matrester i diskhon. Skrapa istället ner dem i kompostpåsen.

Om det ändå skulle bli stopp i avloppet kan du enkelt lösa det med miljövänliga medel som du säkert redan har hemma.

Bakpulver, vinäger och kokande vatten
Blanda lite bakpulver med lite vinäger. Häll ner i avloppet. Den kemiska reaktionen kommer att göra så det bubblar och fräser. Låt verka en stund. Koka vatten och häll även det rakt ner i avloppet.

Bikarbonat, salt, ättika och kokande vatten
Blanda lite bikarbonat, en knivsudd salt och lite ättika. Häll ner smeten i avloppet. Även här kommer den kemiska reaktionen göra så det bubblar och fräser. Låt verka en stund och häll sedan ner kokande vatten.

Vid ett allvarligare stopp kan du behöva skruva isär rören för att rensa eller kontakta en rörmokare.

Mälarenergis Hållbarhetsår 2019

2019 KOMMER GÅ till historien som året då Mälarenergi helt fasade ut kol från kraftvärmeproduktionen.

HÅLLBARA NYCKELTAL 2019

(2018 års resultat inom parentes)

- Andelen förnybara och återvunna bränslen i energiproduktionen vid Kraftvärmeverket var 93 % (92 %) Målet för 2020 är 100%.
- Enligt klimatbokslutet bidrar Mälarenergis verksamhet till att undvika utsläpp av 754 300 ton CO₂e.
- Under 2019 kunde 65 % (43 %) av slammet från Kungsängsverket återföras till jordbruksmark.
- Den genomsnittliga avbrottstiden i elnätet var 39 min (39 min). Riksgenomsnittet 2018 var 97 min.
- Tillsammans med er kunder bidrog vi med 135 285 kronor till Musikhjälpens viktiga arbete.
- 73,4 mnkr – så mycket betalade vi tillbaka till våra ägare Västerås stad.
- Nils Holgersson-undersökningen visade att Västerås har lägst priser, jämfört med landets tio största kommuner.
- Nöjd-kund-mätningen visar att ni kunder gillar oss! Utfallet blev 73 på en 100-gradig skala. Målet var minst 72.

Mer om året som gick och hur vi på Mälarenergi arbetar med ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet hittar du i Hållbarhetsredovisningen 2019 som finns på malarenergi.se.

Camilla Hadarsson, Jennifer Hanning Ericsson och Lisa Dyrberg har varit med på hela resan – från idé, text och bearbetning fram till färdig bok. De fina illustrationerna är gjorda av den lokala illustratören Tobias Flygar.

Första pris för vårt vattenengagemang

Mälarenergis kommunikationsavdelning har tilldelats VA-priset för sagoboken "Frans och Fias vattenäventyr". Boken delas ut till förskoleklasser i Västerås där Mälarenergi ansvarar för vatten och avlopp.

Text: Lisa Dyrberg Foto: Ann-Sofie Pfeiffer

Priset har grundats av VA-fakta för att lyfta goda initiativ som gör vad de kan för att öka kännedomen och kunskapen om vatten- och avloppsfrågan. Mälarenergi var en av fyra finalister, och vid den internationella vattendagen den 22 mars tillkännagavs att sagoboken vunnit första pris.

– Vi är så stolta och glada över priset att vi nästan spricker. När vi lyckas intressera barn för vattenfrågor, så får vi en viktig röst för smart användande av vatten i varje familj, säger Ann-Charlotte Duvkär affärsområdeschef Vatten på Mälarenergi.

"Vi är så stolta och glada över priset att vi nästan spricker."

SAGOBOKEN HANDLAR OM barnen Frans och Fia som träffar filuren Mälle på den lokala stranden Lögastrand. Han tar med dem på ett ovanligt blött äventyr genom vattenrör, grusåsar och reningsverk. De

reser längs vattnets väg – till kranen hemma och tillbaka som renat vatten till Mälaren.

BOKEN HAR FÅTT motta mängder av positiv respons från barn, lärare, syskon och föräldrar. Dessutom har vår gröna vän Mälle gjort storsuccé hos alla yngre barn och honom kan man även träffa, livs levande, vid utvalda evenemang.

– Vi gjorde sagoboken för att barn är nyfikna och vill göra rätt, de är därför en fantastisk målgrupp när vi vill informera om hur vi alla kan vara aktsamma om vårt vatten. Barnen tar sedan med sig hållbarhetsfrågorna hem till de vuxna, vilket gör dem till viktiga ambassadörer för oss, säger Camilla Hadarsson, som ansvarar för Mälarenergis skolsamarbeten.

Många barn har berättat hur de fått föräldrarna att sluta slänga snus och hår i toaletten eller att de sagt åt grannar att inte tvätta bilen på gatan.

Mälarenergi och Northvolt samarbetar för hållbarhet

Batterier är en av pusselbitarna i byggandet av en hållbar framtid. Samarbeten är en annan. I Västerås finns fina förutsättningar att lägga pusslet, och nu samverkar Mälarenergi och Northvolt kring batterilager.

Text: Lena Bergman Foto: Northvolt, Lasse Fredriksson

Det behövs innovativa lösningar för att hantera väderberoende, småskalig och lokal energiproduktion samtidigt som vi använder allt mer el. Batterier är just en sådan innovativ lösning. De kan användas för att förstärka elnäten och för att lagra energi från förnybara energikällor som vind och sol.

– Batterier blir en viktig del av det framtida hållbara energisystem som Northvolt vill möjliggöra, säger Emad Zand, President of Battery Systems på Northvolt.

JUST NU ARBETAR Mälarenergi och Northvolt i ett unikt projekt för att testa möjligheterna med batterier i elnätet. Byggan-

det av ett batterilager vid laddstationen för elbilar på Rocklunda i Västerås, där batterilagret kommer kapa topparna i elnätsbelastningen när elbilarna laddas.

Helena Olssén

– I ett hållbart energisystem behöver vi minska topparna i elanvändningen och göra de förnybara elproduktionskällorna mer reglerbara. Då kan batterilager spela en stor roll, säger Helena Olssén, strategichef Mälarenergi Elnät.

– När man arbetar med ny teknik måste man flytta fram positionerna och våga testa! Mälarenergi är en viktig samarbetspartner för oss som vill vara med och

Northvolt har idag 550 anställda från 55 olika länder. Många av dem arbetar i Västerås med utveckling, tester och produktion på Northvolt Labs.

undersöka hur batterier kan användas i samhället, säger Emad Zand.

NORTHVOLTS MISSION ÄR att skapa världens grönaste batteri. För att lyckas krävs hållbarhet i alla led; från utvinning av mineraler och energimix vid batteriproduktionen till återvinning av gamla batterier. Hur det ska fungera i praktiken formas nu på Northvolt Labs forskningscenter och demofabrik i Västerås.

Emad Zand

– Att Northvolt Labs hamnade i Västerås, och att vi nu testar det första batterilagret här, hänger ihop med stadens historia och ingenjörskunnande. Här finns en vilja till samverkan mellan bolag som vill göra stordåd. Den dynamiken är jät-

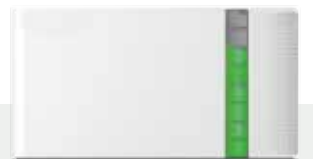
tebra och en stor anledning till varför vi trivs i Västerås och fortsätter att investera och expandera här, säger Emad Zand.

SAMARBETET MED NORTHVOLT är en del av Mälarenergis omfattande hållbarhetsarbete.

– Vi har ett ansvar och vill utveckla det samhälle vi verkar i och hjälpa våra kunder att leva mer hållbart. Att vi tillsammans med Northvolt har möjlighet att testa batterilager i elnätet är ett steg mot ett hållbart samhälle, säger Helena Olssén.

I SOMMAR SKA batterilagret vid Rocklunda tas i drift och det kommer då att sänka effektopparna vid elbilsladdning med över 80 procent. Enligt Emad Zand

”Här finns en vilja till samverkan mellan bolag som vill göra stordåd!”

Batterilager på Rocklunda

Till batterilagret vid laddstationen på Rocklunda i Västerås ska Northvolt leverera ett litiumjonbatterisystem baserat på det modulära batterisystemet Voltrack som kommer att ge effekt på upp till 220 kW och en användbar energikapacitet på 320 kWh.

Laddstationen tas i drift under sommaren 2020 och kommer att sänka effektopparna vid elbilsaddning med över 80 procent.

Projektet är ett samarbete mellan Mälarenergi och Northvolt, och medfinansieras av Energimyndigheten.

betyder det stora vinster både för miljön och för samhället i stort.

– Ett elnät måste dimensioneras efter toppkonsumtionen, men om den bara används under väldigt korta perioder så är det ett extremt improduktivt användande av samhällets resurser. Om 80 procent av effektopparna kapas med hjälp av batteriet frigörs resurser i samhället, resurser som kan användas i exempelvis vård, skola eller omsorg i stället, förklarar Emad Zand.

Batterilagret vid Rocklunda blir det första i sitt slag i Mälarenergis elnät. Det är dessutom Northvolts första publika batterilager.

– Det är det första batterisystemet vi designat som kan ses av allmänheten. Det här är en väldigt viktig del av vår historia, säger Emad Zand.

	PYRO-MAN	1	ROBERT DE	DRUV-SOCKER		GER SKÖRD	ÖDLA	KASTAD
	LIGGER INTE LÅNGE I SÅNGEN							
	SKON-SAM					HASTA NÅSA		
	RIT-DRESS HOOK							
					VÅG-MOR			
	BROKIG SNOR-FANA		GALT DET ÄR A OCH O FÖR FINISHEN			UT-PLÅNAD	GÖR SKÄDIS PÅ SCEN	
			10					
HAR LITEN STATY		IN-LANAD LUGN		GER MINDRE SPILL?	NOTA BENE UTTALAD		STORT TAND-BEN	BER DI
DUM-BOM				HÖG I NARNIA SNOK			7	MÅNG-FALDIGA
LATTJO					RÖDA KULOR INTE GÅ			
LÅNGE JAN					13			HEDER
								YTMA TT HAR MAN OLJA
PLATS FÖR GRIPEN		TILLÄGG FRÖ-BUS	4		GRIPA		MUSIK-SCEN	SÄR-SPÅR
								SÄR-SKILJER NAMNE
TRÖTTAR ELLER KYLER								ÄR VÄL RÖD-BLÅ?
								GÅGE FALKMAN NÄRMA SIG
			UNGE-FÄR KORT	SPARK-SKYDD	PLUPP-SPEL		DOLLAR-GRIN STRECK	
BRYTS RÄTT LÄTT					8			HIMLA-KROPP
								NUTIDA REA AFFÄR
UPP-REPAT GNÄLL				SPREJ SKOL-ÄMNET				ROS NÄMNDE
								RIS DRAKE
SLÅR HIT			DEL AV VÄS-TERÅS				ÄR DE SOM ÄR I FRED	14
VIN-TÅGE	17				OVIKTA			I RABATT

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

Mejla eller skicka in lösningsraden senast 15 maj. Till tavling@malarenergi.se eller Mälarenergi, Box 14, 721 03 Västerås. Märk med "Tävling Mälarkryss".

Personuppgifter samlas in enbart för tävlingens syfte och raderas efter tävlingsperiodens slut.

Namn

Gatuadress

Postadress

Vårkryss!

Varsågod, här kommer ett klurigt kryss. Din lösning vill vi ha senast den 15:e maj.

Åtta personer vinner ett Pocketogram och kan välja mellan böcker, ljudböcker eller tidskriftsprenumerationer. (Värde 99 kr)

Lycka till!

Grattis!

Vinnare i Nonstop nr 2/2019

Eva-karin Wedin, Västerås
Jan Lundkvist, Västerås
Roland Åhlen, Västerås
Margareta Stefansson, Västerås
Henrik Wiman, Västerås
Saga Laaksonen, Surahammar
Karls Lindström, Västerås
Irene Svensson, Köping

Blogg

Lösningen på krysset hittar du på blogg.malarenergi.se

Lösningen till detta nummer kommer ut en vecka efter tävlingsstoppet.

	JÄMN	KRON-DEL	DRÄPTE NÄR-STÄENDE	
	16			
	SEX RAKET-FÖRDE-LARNA		GRISAR	
SPEL PÅ PALL			KÖR-SÅNG-ÅRE	
		TA BORT FUKT	NALLAR	
			5	
AVSLAG I LIME-RICK			ROTERAR KRING MIDJA	
			VILL INGEN HA ENG GRATIS	DATATÄNK INTE VÄRAT
HJÄLPER BÖTA		ÄR X OCH Y I TAL ÖVERDEL		9
		SAL RÄCKA		
	SKRÄV-LAR GLAS			15
			GRUPP AV YRKESARBETARE	FÖRUT-SETTS OKÄND
RIKTI GT ARG KULA				12
			FÖRE DEN TID-PUNKT DÅ	
	2			HJUL-MÅSKIN
		GER KRAFT AV VATTEN		KUP-KRYP
				© BENSON X

Tack för alla era inskickade lösningar!

Det här är det sista numret av Nonstop, så vi vill passa på att tacka alla er som under åren har skickat in era korsordslösningar till oss!

Nu kommer vi istället att ha korsordet i vårt digitala nyhetsbrev. Gå in på Mitt Mälarenergi och uppdatera dina digitala uppgifter för att få nyhetsbrevet.

Ta hand om
Mälaren

Mälaren är en del av dig

Som du säkert vet består du av 50–70 procent vatten. Om du bor i Västerås vet du säkert också att ditt kranvatten kommer från Mälaren. Men har du tänkt på att det betyder att en del av dig faktiskt består av Mälarvatten? Och att det du spolar ner i ditt avlopp också hamnar i Mälaren?

Text: Lisa Dyrberg Foto: Adam Af Ekenstam

Vårt kranvatten är ett av våra absolut viktigaste livsmedel och ingår i ett evigt kretslopp. Under din livstid kommer du att dricka samma vatten om och om igen. Därför är det så viktigt att vi inte smutsar ner vårt vatten.

Hur kommer vattnet från Mälaren till din kran?

Vattnet du dricker, duschar och badar i idag låg och guppade i Mälaren för ungefär tre veckor sedan. Därefter pumpades vattnet upp från sex meters djup till

Hässlö vattenverk där det gick igenom en lång reningsprocess. Efter det renades vattnet ytterligare när det sipprade genom Badelundaåsen, som även smaksätter vattnet med naturliga salter och mineraler. Slutligen rann vattnet genom ett ledningsnät i underjorden, ända fram till din kran.

Vad händer med det du spolar ner i ditt avlopp?

Det du spolar ner leds via avloppsledningsnätet till Västerås avloppsreningsverk där det renas i flera steg. Det är ett

riktigt bra reningsverk, så bra att det överträffar nästan alla lagstadgade krav. Men reningsverket är bara till för att rena avloppsvatten från hushåll, så något annat än vanligt avloppsvatten ska du inte spola ner.

På malarenergi.se/alskamalaren hittar du en lista på saker som vi inte kan rena och som därför inte ska spolas ner i avloppet.

73,4 mnkr
så mycket betalade Mälarenergi tillbaka till sina ägare Västerås stad, 2019.

Första plats för Västerås

2019 års Nils Holgerssonundersökning visar att Västerås ligger på första plats med lägst priser för sophämtning, VA, el och fjärrvärme, jämfört med landets 10 största kommuner.

Följ Mälarenergi på Facebook

Där får du de senaste uppdateringarna kring våra samhällsviktiga produkter och tjänster direkt i ditt flöde.

Under dagtid kan du även få svar på dina frågor direkt från vårt kundcenter.

Vill du göra skillnad där du är?

VI PÅ MÄLARENERGI jobbar hela tiden för att göra din och hundratusentals andra människors vardag i Mälardalen bättre. Ett arbete som bidrar till att göra samhället – ja, till och med världen – lite bättre.

Läs mer på malarenergi.se/ledigajobb

Tack!

Du kanske har ringt till oss någon gång och direkt efter ärendets slut fått svara på några frågor om samtalet? I så fall vill vi tacka just dig! Resultatet i vår senaste undersökning visar att de som svarat tycker att vi är ett av Sverige bästa företag i energibranschen på kundservice.

Undersökningen utförs löpande av företaget Brilliant, och jämförelsen är baserad på data från 130 svenska företag. Vi vill att du som kund ska få snabb och bra service med hög kvalitet. Vi utför därför löpande kundundersökningar där vi även får möjlighet att mäta oss mot andra företag i branschen.

Illustration:
Tobias Flygar

Rent Västerås

TILLSAMMANS MED VÄSTERÅS STAD kommer vi, med start i maj, att delta i en kampanj för att minska nedskräpningen i Västerås. Håll utkik efter aktiviteter med [#rentvästerås](https://rentvaesteras.se).

EVSE, Chademo eller varför inte PHEV?

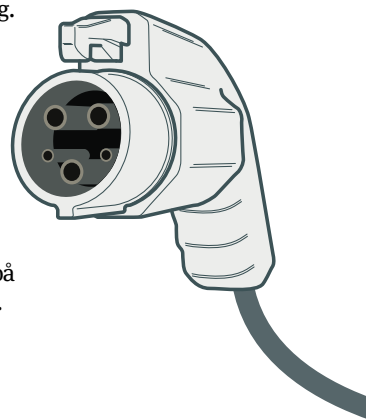
Ska du köpa elbil? Vi har listat alla förkortningar som kan vara bra att ha koll på.

EVSE Electric Vehicle Supply Equipment, styrenhet för laddning.

CHADEMO En standard för snabbaddning.

PHEV Plug-in Hybrid Vehicle

Hela listan hittar du på blogg.malarenergi.se.

Går det att barnsäkra internet?

Idag finns det massor med information, bilder och filmer på internet som du med all sannolikhet inte vill att dina yngre barn ska ta del av. Men hur kan du se till att de inte hamnar på dessa sidor av misstag?

Text: Lisa Dyrberg Foto: Johnér bildbyrå

– I en undersökning genomförd i 12 länder framkom att föräldrar från Sverige var sämst på att veta vad deras barn gör på internet. Och eftersom även mindre barn idag spenderar alltmer tid uppkopplade, så är det viktigt att vi tidigt intresserar oss mer för deras liv på nätet, säger Tove Ram-sin på Fibra.

TA DIG TID och utforska spel, appar och internet tillsammans med ditt barn, istället för att barnet sitter ensam med sin platta. Prata även med ditt barn om farorna med internet på en åldersanpas-sad nivå. Berätta också om nätetikett och att det är minst lika viktigt hur vi bemöter varandra på nätet som i verkligheten. Respektera ditt barns privatliv på inter-

net, men gör tydligt att du har möjlighet att se vad de gör, om du vill det.

LÄR DINA BARN att aldrig ge ut personliga uppgifter som namn, adress, föräldrarnas namn, vilken skola de går på, sitt eget eller någon närståendes telefonnummer. När barnen blir lite större kan det även vara bra att klargöra att alla inte alltid är den som de utger sig för att vara. Kom överens med barnet att de ska fråga dig om lov innan de har kontakt med främmande personer på nätet. Låt heller aldrig barnet använda webbkameran med en okänd person.

TILL DIN HJÄLP finns det många program som kan blockera olämpliga webbsidor.

Det finns även inställningar du kan göra i till exempel din router och i Windows för att begränsa ditt barns internetanvändande. Många sidor som Youtube har dessutom egna filter som du kan aktivera så att endast bartillåtet innehåll visas.

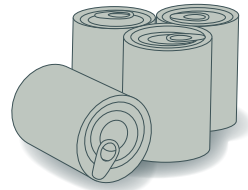
OM DU VILL fördjupa dig finns det en upp-sjö av böcker och webbsidor där du kan läsa mer om hur du kan skydda ditt barn på nätet, avslutar Tove.

Fibra är ett delägt dotterbolag till Mälarenergi som driver och utvecklar stadsnäten i Västerås, Hallstahammar och Strängnäs. Via olika tjänste-leverantörer erbjuder Fibra internet, TV, telefon och smarta hemlösningar i fibernätet.

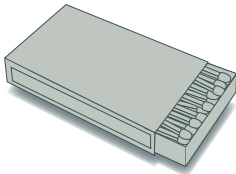

Så fixar du din krisberedskap

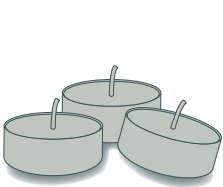
Saker du behöver för att klara en kris

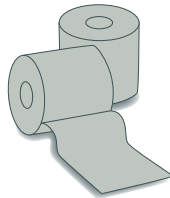
Mat för minst en vecka

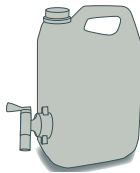
Tändstickor, fotogen-lampa och bränsle

Stearin- och värmeljus

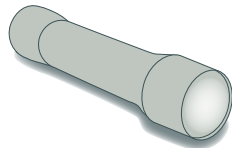
Hygienartiklar som fungerar utan vatten

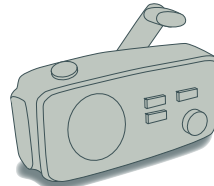
Dunkar att fylla med vatten

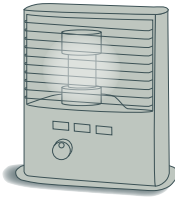
Förbandslåda

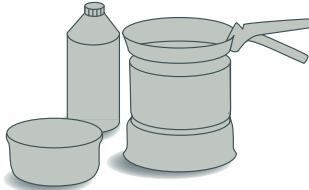
Ficklampa med extra batterier

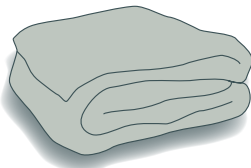
Vevradio eller radio med solceller

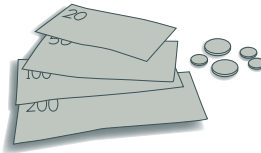
Fotogen eller gasolbrännare

Stormkök och T-sprit

Filtar, sovsäckar och varma kläder

Kontanter och telefonlista

Flodpärlmussla

Flodpärlmusslan är ett ryggradslöst djur och kan bli över 100 år. Den äldsta som hittats var 256 år gammal!

Illustration: Anna Erlandsson

MUSSLAN HAR ETT STADIUM i sin utveckling där den som larv lever som parasit på gälarna hos ung öring eller lax. Efter 9–11 månader då larven vuxit till sig släpper den taget om sin

värdfisk och fortsätter sitt liv på botten. Endast en av 100 000 larver beräknas överleva den delen i musslans utveckling. När vi bygger faunapassager kan flodpärl-

musslans värdfiskar vandra genom vattendragen så indirekt gynnas också den utrotningshotade art av dessa vattenvägar.

Gästkrönika

Maria Davies
butiksägare i Västerås

Ett berg med förpackningar

Tänk att du kommer hem efter din sedvanliga vecko-handling. Du packar upp alla varor och ställer dem på köksbänken. Efter att kyl- och frysvarorna flyttat in i sina respektive skåp är det dags att ta hand om skafferivarorna. Du tar spaghetten direkt ur sin plastförpackning och håller ner den i sin långa spag-hettiburk, du tömmer ut mjölet ur papperspåsen och håller upp det i en gammal kaffeburk. Du fyller de fina glasburkarna med de inköpta pumpakärnorna, jasminriset, linserna m.m. Vad blir då kvar på köksbänken? Ett stort berg med plast- och pappers-förpackningar som ska sorteras och bäras ut till miljöboden. Nog känns det lite onödigt och bakvänt?

EXAKT SÅ KÄNDE jag för drygt 1,5 år sedan. Jag hade ett bra miljöjobb i Fagersta, men var lite trött på pendlandet. Det gav mig ändå mycket tid att tänka. Bland annat på varför det inte fanns förpackningsfria butiker. Jag googlade runt lite och hittade Sveriges första förpackningsfria butik nere i Malmö. De erbjöd rådgivning i att starta en liknande butik, så jag tog en ledig dag och bokade nattåget ner till Skåne.

JAG SPENDERADE EN halv dag i den underbara butiken Gram och tog sedan eftermiddagståget tillbaka. Under de dryga fem timmar som det tog att komma hem hann jag bestämma mig. Jag skulle öppna Sveriges andra förpackningsfria butik! Sagt och gjort, efter ett par månader gick jag in till chefen och sa upp mig. Sedan startade resan med att öppna Skafferiet Västerås.

OM VI ALLA hjälps åt för att försöka minska användningen av förpackningar kan vi hålla oss kvar högst upp på avfallstrappan. Det är där du förebygger eller minimerar avfallet till exempel genom att återanvända burkar och flaskor. När du handlar förpack-

”Jag skulle öppna Sveriges andra förpackningsfria butik!”

ningsfritt förebygger du dessutom matsvinn genom att du själv bestämmer vilken mängd du handlar.

VILL DU PROVA något nytt, så kan du köpa tillräckligt för en smakportion. Vill du prova ett nytt recept med ingredienser som du inte har hemma? Ja, då köper du endast den mängd som står i receptet. Du minskar risken att det som du inte använder så ofta blir liggande i lådan hemma tills det har passerat bäst före datum med råge.

OM DU VÄLJER att handla förpackningsfritt hos mig i min butik, så vet du också att alla matvaror är ekologiska. Du behöver inte springa runt och leta efter miljömärkningar längre. Och inget mer spring till miljöboden, eftersom du använder samma burkar och flaskor igen och igen.

Hållbart erbjudande

På sidan 19 hittar du ett förpackningsfritt erbjudande från Skafferiet.

**20%
Rabatt**

Jonas Westergren bor på Skallberget i Västerås och loggar ofta in på Mitt Mälarenergi när han ställer in sin värmeväxlare.

Koll med Mitt Mälarenergi

Du har väl loggat in på Mitt Mälarenergi? Det är din portal på Mälarenergis hemsida, där du smidigt och snabbt kan utföra dina ärenden när det passar dig. Fungerar lika bra i mobilen som på datorn.

Text: Per-Arne Hermansson Foto: Lasse Fredriksson

EN SOM OFTA använder Mitt Mälarenergi är Jonas Westergren.

– Jag brukar faktiskt logga in nästan varannan dag. Det låter kanske lite knäppt men det är faktiskt ganska kul. Jonas Westergren bor med sin fru Karin i ett suterränghus på Skallberget i Västerås. Varannan vecka är de tre i huset, varannan vecka är de fem. Paret flyttade dit för ett par år sedan. – Just nu håller jag på att ställa in vår värmeväxlare och använder Mitt Mälarenergi för att se vår maximala och lägsta förbrukning. Grafen med förbrukningsstatistik har varit väldigt användbar för mig.

Nyhet!

Efter önskemål från er kunder har vi nu lanserat en ny funktion som innebär att du kan logga in på flera olika sätt. Du kan nu logga in med Mobilt BankID, BankID på fil och BankID på kort.

VI HAR UTVECKLAT Mitt Mälarenergi för att du som kund ska få ett användbart verktyg, oavsett om du vill kontrollera din

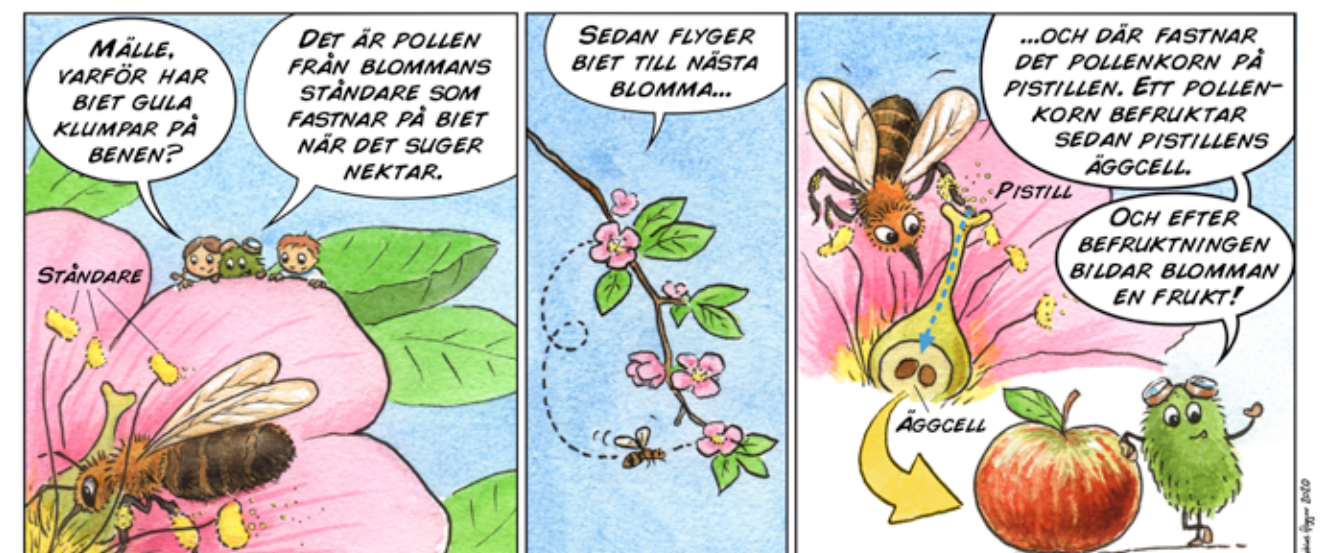
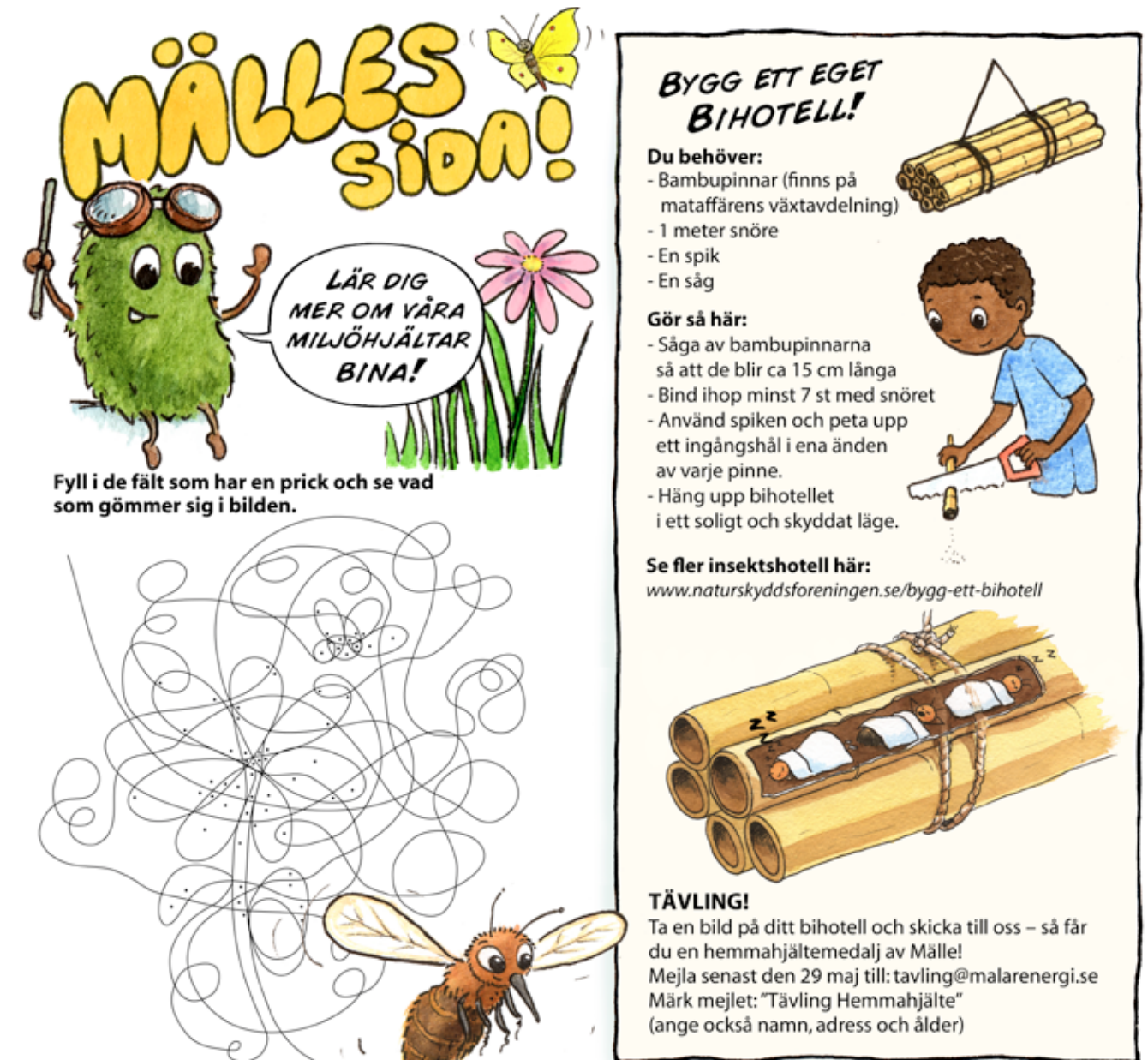
Detta kan du också göra:

- Ha koll på dina avtal
- Byta betelsätt
- Teckna om ditt elavtal
- Lägga till användare

förbrukningsstatistik, se dina avtal eller uppdatera din adress.

– Vi har jobbat en hel del med Mitt Mälarenergi och lägger löpande till nya funktioner. Fokus just nu är att flytta över allt som finns på gamla Mina sidor innan vi utvecklar allt nytt som vi tänkt oss, berättar Camilla Holmgren som är projektledare på Mälarenergi.

NÅGRA FUNKTIONER som finns med i planerna är bland annat bättre störningsinformation, att du ska kunna följa dina pågående ärenden och att företag ska få möjlighet att gruppera sina anläggningar.

Trygghet varje dag

Fjärrvärme | El
Fiber | Vatten

VI BRYR OSS
OM DIG!

MälarEnergi